

**Godišnje izvješće o radu Centra za ranu
intervenciju u djetinjstvu MURID
za 2024. godinu**

Sadržaj

Riječ ravnateljice

1. Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

1.1. Misija i vizija

1.2. Organigram

1.3. Ljudski resursi

1.4. Prostorni resursi

2. Redovna djelatnost

2.1. Mjesto pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu

2.2. Inicijalna procjena

2.3. Timska funkcionalna procjena

2.4. Specijalističke procjene

2.5. Rana razvojna podrška

2.6. Intenzivni rehabilitacijski program

2.7. Trening socijalnih vještina

2.8. Podrška igrom

2.9. Vizualizacija podataka redovne djelatnosti

3. Projekti

3.1. Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

3.2. Rana intervencija dostupna svima

3.3. Prikaz ugovorenih projekata u 2024. godini

4. Izdvojena tema: Treći međunarodni MURID kongres: „Jedna obitelj, jedan plan – međusektorska suradnja kao ključ rane intervencije u djetinjstvu“

5. Promotivne aktivnosti

5.1. Festival medvjedića

5.2. Aukcija plišanaca

5.3. Fotkanje s Djedicom

5.4. Promocija donatorskih prilika

5.5. Analiza društvenih mreža

6. Volontiranje

6.1. Volontiranje u brojkama

7. Izvori financiranja u 2024. godini

8. Izvještaj o održivosti

Riječ ravnateljice

Poštovani suradnici, korisnici i prijatelji MURID-a,

S ponosom vam predstavljam godišnje izvješće našeg Centra za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID za 2024. godinu. Iza nas je iznimno izazovna, ali ujedno i iznimno značajna godina. Godina u kojoj smo zakoračili u novo poglavlje našeg rada, obilježeno preseljenjem i početkom djelovanja u našem novom Centru za ranu intervenciju u djetinjstvu u Pribislavcu.

Ova je godina bila prožeta intenzivnim radom na opremanju novih prostorija kako bismo stvorili poticajno i sigurno okruženje za djecu i njihove obitelji. Paralelno s tim, posvetili smo se provedbi različitih aktivnosti s ciljem povećanja vidljivosti našeg rada u novom prostoru te osiguravanja najviše kvalitete usluga koje pružamo. Kruna naših napora u 2024. godini

zasigurno je bio i treći međunarodni kongres našeg Centra, održan 11. i 12. listopada u Pribislavcu pod naslovom „Jedna obitelj, jedan plan – međusektorska suradnja kao ključ rane intervencije u djetinjstvu“. Ovaj je kongres okupio 180 sudionika uživo i online, stručnjaka iz Hrvatske i Europe, predstavnike zdravstva, socijalne skrbi, predškolskog odgoja, civilnog društva te roditelje i predstavnike roditeljskih udruga.

Zaključci našeg kongresa jasno su ukazali na trenutno stanje u Republici Hrvatskoj gdje, unatoč brojnim uspješnim praksama i predanim pojedincima, još uvijek ne postoji u potpunosti uspostavljen sustav rane intervencije u djetinjstvu. Naglašena je hitna potreba za koordiniranom međusektorskom integracijom usluga i različitih oblika podrške kako bi se osigurala cjelovita i kontinuirana skrb o obitelji, 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu, 365 dana u godini. Nepovezanost sektora stvara dodatni stres roditeljima, rasipa postojeće resurse i smanjuje učinkovitost pojedinačnih usluga.

Unatoč izazovima, 2024. godina donijela je i optimizam. Dio trenutačnih reformi u sustavu zdravstva i socijalne skrbi otvara prostor za izgradnju sustava i jačanje postojećih usluga rane intervencije. Postoji svijest kod političara i djelatnika javne uprave o važnosti ovog područja, no potrebno je dodatno senzibilizirati i educirati kako bi se rana intervencija prepoznala kao kontinuirana obveza cijelog društva.

Završit ću riječima jednog od sudionika našeg kongresa: „Put je otvoren, cilj daleko, ali važno je krenuti i nastaviti razgovarati na tom putu.“ Vjerujem da je 2024. godina bila važan korak na tom putu, a mi u MURID-u ostajemo predani našoj misiji pružanja kvalitetne i sveobuhvatne podrške djeci i njihovim obiteljima.

S poštovanjem,

Silvija Pucko,

ravnateljica Centra za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

Cilj i svrha osnivanja MURID-a je promicanje dobropiti sve male djece u Republici Hrvatskoj, a osobito one s biološkim ili socijalnim rizikom za optimalan razvoj što uključuje javno promotivni, edukativni, istraživački i savjetodavni rad u području ranog razvoja djece, a osobito djece s teškoćama u razvoju, odnosno u djece s rizikom za njihov nastanak. Skrb za malu djecu nedjeljiva je od skrbi za njihove roditelje odnosno obitelj.

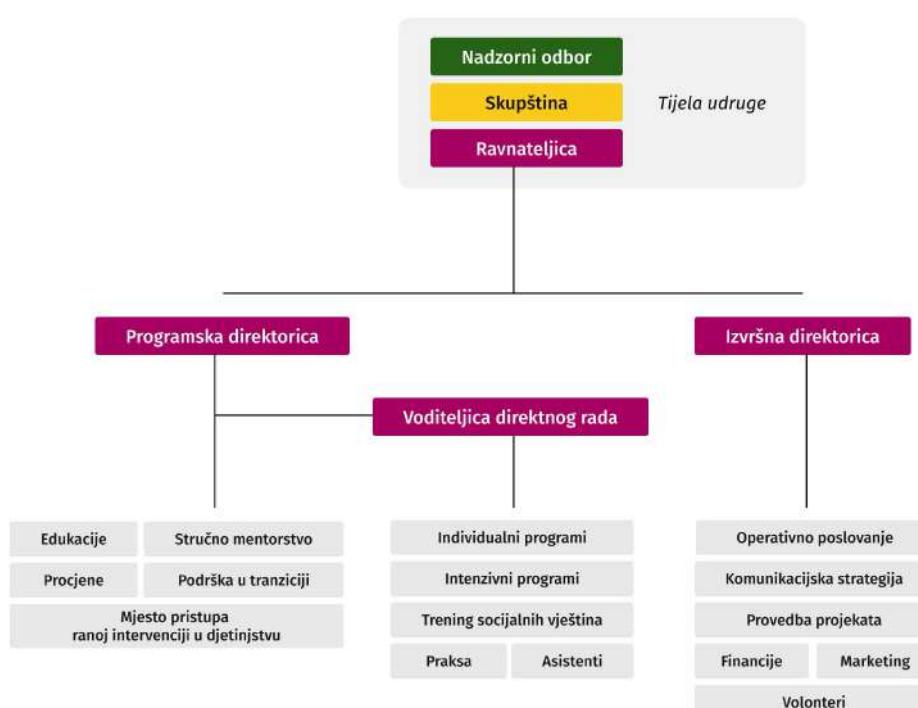
1.1. Misija i vizija

MURID pruža stručnu podršku djeci rane dobi, njihovim roditeljima i obiteljima, kao i edukaciju i senzibilizaciju okoline i javnosti na specifične potrebe obitelji i djece s razvojnim i socijalnim rizicima na području Hrvatske i regije. S vizijom da podrška obiteljima djece s razvojnim i socijalnim rizikom bude brzo i lako dostupna te učinkovita i stručna, unapređujemo i gradimo svoje kapacitete.

1.2. Organigram

MURID, osim svoje redovne i osnovne djelatnosti pružanja socijalnih usluga rane intervencije u djetinjstvu, brine o osiguravanju stabilnosti organizacije, promiče razvoj volonterstva promotivnim aktivnostima, zbog čega je tim podijeljen na dva područja:

1. direktni rad – područje direktnog rada čine stručnjaci rane intervencije u djetinjstvu, stručni suradnici u ranoj intervenciji u djetinjstvu i asistenti koji rade s korisnicima usluga u direktnom, neposrednom radu.
2. upravljačko-administrativni rad – područje koje brine o finansijskoj i operativnoj stabilnosti organizacije, komunikacijskim i promotivnim aktivnostima, izvršavanju zakonskih i drugih obaveza organizacije.

1.3. Ljudski resursi

Na dan 31. 12. 2024. MURID je zapošljavao 15 zaposlenika, od kojih 10 u direktnom radu s korisnicima, a 5 u administrativno-upravljačkim poslovima (1 zaposlenica na porodiljnom) i poslovima održavanja. Od ukupno 15 zaposlenika, 14 je žena i 1 muškaca. Njih 14 zaposleno je na puno radno vrijeme te je 14 zaposlenika zaposleno na neodređeno vrijeme. Tijekom 2024. godine djelatnici MURID-a sudjelovali su na edukacijama kojima su proširili i usavršili svoja znanja. U nastavku su navedene edukacije i kratki opis svake od njih.

Naziv edukacije: Senzorna integracija prema Ayres ® u rehabilitaciji djece s teškoćama/ SIAT®

Razdoblje provedbe: siječanj 2024. – srpanj 2024.

Mjesto provedbe: Centar za rehabilitaciju Silver, Štefanovec 34, 10 000 Zagreb

Polaznica edukacije: Dora Stojko

Opis edukacije: Provedeno stručno usavršavanje iz područja senzorne integracije bilo je namijenjeno multidisciplinarnom timu zdravstvenih stručnjaka koji rade s djecom s teškoćama u razvoju, uključujući liječnike, fizioterapeute, radne terapeute i logopede. Edukacija je pružila temeljito razumijevanje neuroloških osnova poremećaja senzorne integracije te učinkovitih terapijskih pristupa. Program je bio strukturiran kroz sveobuhvatnih 190 sati obrazovanja, raspoređenih kroz osam specijaliziranih modula uz dodatnih 30 sati samostalnog rada putem e-learning materijala. Prva faza uključivala je pet modula od po 12 sati direktnе nastave, dok je šesti modul bio intenzivan petodnevni praktični rad s djecom i roditeljima. Sedmi modul bio je posvećen superviziji snimljenih terapijskih materijala uključujući procjenu početnog stanja, postavljanje ciljeva, implementaciju terapijskih postupaka i evaluaciju napretka. Završni modul sastojao se od 18 sati pripreme s mentorom te dvosatnog ispitnog prikaza slučaja. Polaznici su stekli duboko razumijevanje teorijskih osnova senzorne integracije prema Jean Ayres, s posebnim naglaskom na utjecaj osjetilnih procesa na ponašanje, emocionalni razvoj i učenje. Edukacija je obuhvatila neurofiziološke procese integracije osjetila te konceptualni okvir za razumijevanje teškoća senzorne integracije i njihovog utjecaja na dijete i obitelj. Po završetku usavršavanja, terapeuti su sposobljeni za prepoznavanje i procjenu teškoća senzorne integracije prema standardiziranim nozološkim klasifikacijama. Stečene kompetencije uključuju pronalaženje znanstveno utemeljenih argumenata za terapijske intervencije, identificiranje specifičnih ciljeva, izradu individualiziranih terapijskih planova, kvalitetno provođenje terapije te sustavno dokumentiranje i evaluaciju terapijskih učinaka kod djece s poremećajima prerade i integracije osjetila. Projekt je financiran od strane UNICEF-a.

Naziv edukacije: Terapija oralnog pozicioniranja (OPT): Procjena i planiranje individualnog tretmana – stupanj 1

Razdoblje provedbe: 4. - 5. 11. 2024.

Mjesto provedbe: Zgrada Inovacija, Put Murvice 3a, Zadar

Polaznica edukacije: Dora Stojko

Opis edukacije: Tijekom ove intenzivne edukacije stručnjaci su se upoznali s TalkTools® metodologijom procjene koju je razvila Sara Rosenfeld Johnson, namijenjene klijentima sa senzoričkim izazovima, poteškoćama hranjenja i artikulacijskim teškoćama. Radionica je pružila detaljne smjernice za provođenje strukturirane procjene oralnog pozicioniranja kod klijenata različitih dobi i dijagnoza kroz praktičan pristup. Prvi dan fokusirao se na prezentaciju video materijala stvarnih procjena te demonstraciju terapijskih protokola koji proizlaze iz rezultata procjene. Polaznici su usvojili znanja o prepoznavanju specifičnih oralno-motoričkih deficitova koji direktno utječu na artikulaciju glasova te razvili vještine kreiranja individualiziranih terapijskih programa prilagođenih jedinstvenim potrebama svakog klijenta. Drugi dan edukacije omogućio je praktično iskustvo kroz opservaciju klijenta, dokumentiranje oralno-motoričkih vještina korištenjem standardiziranih formulara za procjenu te izradu konkretnih terapijskih planova temeljenih na prikupljenim podacima. Ova struktura radionice osigurala je polaznicima stjecanje naprednih vještina procjene i planiranja programa za oralno pozicioniranje. Edukacija je uspješno pokrila ključne ciljeve uključujući identifikaciju teškoća oralnog pozicioniranja kod različitih populacija, procjenu funkcionalnosti čeljusti, usana i jezika, razvoj ciljanih terapijskih programa te implementaciju strategija oralnog pozicioniranja u kontekstu jezično-govorne terapije kod razvojnih skupina od dojenačke do školske dobi. Projekt je financiran od strane općine Selnica, općina Sveti Juraj na Bregu, Općina Štrigova i Grad Mursko Središće.

Naziv edukacije: Picture Exchange Communication System®(PECS®) Level 1 Training

Razdoblje provedbe: prosinac 2024.

Mjesto provedbe: online edukacija putem ZOOM platforme

Polaznice edukacije: Dora Stojko i Anja Pokrivač

Opis edukacije: Ova dvodnevna edukacija osmišljena je s ciljem da sudionici steknu znanje o teoriji PECS metode i protokolu provođenja svih šest faza PECS-a te nauče strategije za poticanje situacija za komunikaciju. Tečaj se sastoji od predavanja, videozapisa s primjerima iz prakse te igranja uloga. PECS je jedna od osnovnih edukacija koju prolaze svi naši stručni djelatnici. PECS Level 1 training je početkom prosinca ove godine završila naša nova djelatnica Anja Pokrivač čime smo osigurali unapređenje korištenja ove metode rada, odnosno načina komunikacije.

Naziv edukacije: Picture Exchange Communication System®(PECS®) Level 2 Training

Razdoblje provedbe: studeni 2024.

Mjesto provedbe: online edukacija putem ZOOM platforme

Polaznica edukacije: Marija Repaulst - Fodor

Opis edukacije: Napredna razina PECS edukacije interaktivni je trening tijekom kojeg se prolaze sve faze PECS-a te se to proširuje sa naprednim jezičnim konceptima, novim idejama za poticanje komunikacije tijekom dnevnih rutina te osmišljavanje rješenja za izazove u implementaciji PECS-a. Trening se sastoji od predavanja, videozapisa s primjerima iz prakse te igranja uloga.

Naziv edukacije: Challenging Behaviors: How to Prevent, Reduce, and Replace (Pyramid Educational Consultants, LLC.)

Datum provedbe: 18.11.2024.

Mjesto provedbe: Online putem Zoom-a

Polaznica edukacije: Marta Prekrat

Opis edukacije: Ova edukacija nudi strategije za suočavanje s izazovnim ponašanjima kod djece svih dobi i u bilo kojem okruženju. Koristeći studije slučaja i primjere iz vlastitog okruženja, najprije se naglašavaju ključni koncepti primijenjene analize ponašanja i otkriva zašto dolazi do izazovnih ponašanja.

Istiće se važnost kreiranja poticajnog okruženja za učenje. Drugi dio edukacije odnosi se na definiranje ponašanja koja zahtijevaju intervenciju i utvrđivanje funkcije tih ponašanja te izborom strategija koje se mogu koristiti proaktivno i reaktivno kako bi se smanjila izazovna ponašanja koja uočavamo kod djeteta. Predstavljaju se pojedine strategije za zamjenu ili smanjenje ponašanja te obrasci za procjenu prikladnosti pojedine strategije za naše dijete kao i definiranje sljedećih koraka koje je potrebno poduzeti. Radionica završava demonstracijom kako se u suradnji s timom može procijeniti i pratiti učinkovitost provođenja strategija.

1.4. Prostorni resursi

Početkom prosinca 2023. godine preselili smo u naš novi prostor, u Centar MURID na adresi Pribislavec, Ulica braće Radića 2c. Preseljenje u vlastiti prostor i izgradnja Centra najveći je projekt koji je MURID do sada proveo gledajući s financijske strane. Izgradnjom Centra dobili smo 1600 m² prostora za rad s naši korisnicima. Prostor čini 7 kabinetova za individualni rad, 6 soba za grupne programe, senzorna dvorana, multifunkcionalna dvorana, 5 prostorija za dijagnostiku, 5 ureda, zbornica i druge prostorije (soba za razgovore, arhiva, spremišta, sanitarije).

2. Redovna djelatnost

Temeljna i redovna djelatnost MURID-a je pružanje socijalnih usluga iz sustava rane intervencije u djetinjstvu obiteljima djece koja imaju rizik od razvojnih poremećaja, odstupanja u razvoju ili razvojne teškoće. Tijekom 2024. godine nastavili smo razvijati obitelji usmjeren pristup, temeljen na međunarodnim istraživanjima koja potvrđuju da je rana razvojna podrška najučinkovitija kada jača roditeljske kompetencije i potiče stvaranje poticajnog okruženja za dijete. Roditelji su ključni u tom procesu, a naš je cilj osnažiti obitelji, povećati njihovu otpornost i unaprijediti kvalitetu života.

MURID nudi različite programe podrške, bilo u Centru ili u obiteljskom domu. Bez obzira na okruženje, pristup se temelji na istim smjernicama – poučavanju roditelja kroz specifične metode i strategije kako bi aktivno poticali razvoj svog djeteta. Svakoj obitelji pristupamo individualno, uvažavajući njihove potrebe i snage. Rad u Centru odvija se u unaprijed pripremljenom prostoru, što može ograničiti spontanost i otežati simulaciju svakodnevnih životnih rutina. S druge strane, rad u obiteljskom domu omogućuje prirodnu interakciju, ali zahtijeva veću prilagodljivost stručnjaka i uključivanje više članova obitelji.

Kontinuirana edukacija stručnjaka i podizanje svijesti roditelja o važnosti svakodnevnih rutina ključni su za uspješnu ranu intervenciju. Roditelji su primarni kreatori poticajnog okruženja za razvoj svog djeteta, a MURID im pruža podršku u prepoznavanju i korištenju vlastitih resursa za osnaživanje cijele obitelji.

2.1. Mjesto pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu

Mjesto pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu (MPRID) je usluga namijenjena roditeljima i skrbnicima djece u dobi od 0 do 7 godina kod kojih postoji zabrinutost za razvoj njihova djeteta ili je već utvrđen razvojni rizik / teškoća. Ovdje se identificira zabrinutost i trenutna potreba obitelji, integriraju informacije koje roditelj/skrbnik ima te se dogovara sljedeći korak – susret s roditeljem/skrbnikom i njihovim djetetom (procjena) ili usmjeravanje na drugu vrstu podršku u njihovoј lokalnoj zajednici. Uslugom procjene roditelj/skrbnik dobiva sve potrebne informacije o djetetovom razvoju, stručni nalaz i mišljenje te individualizirane preporuke sukladno potrebama obitelji (npr. daljnja specijalistička procjena, proces dijagnostike i/ili uključenje u programe u sustavu rane intervencije u djetinjstvu). Kada postoji sumnja, zabrinutost za razvoj djeteta ili potreba za određenom specijalističkom procjenom roditelji/skrbnici mogu ispuniti obrazac na MURID-ovoј web stranici, javiti se na info telefon ili e-mail kako bi dogovorili prvi susret. Prije prvog susreta ispunjava se Inicijalni upitnik koji stručnom timu daje prve informacije o zabrinutostima, mogućim teškoćama djeteta i potrebama obitelji. Ovisno o potrebama obitelji i djeteta, dogovara se određena procjena: inicijalna, timska funkcionalna ili specijalistička procjena.

U planiranju i organizaciji svih procesa glavnu ulogu ima koordinator Mjesta pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu. Koordinator MPRID-a komunicira s obitelji sve do uključenja obitelji u MURID program u sustavu rane intervencije u djetinjstvu. Provoditelji aktivnosti procjene su edukacijski rehabilitator i/ili logoped.

Ukratko, MPRID je:

- mjesto na kojem zabrinuti roditelji mogu dobiti odgovore na pitanja o razvoju vlastitog djeteta
- mjesto gdje se integriraju informacije koje ima obitelj te se identificiraju potrebe obitelji
- mjesto na kojem postoje sve potrebne informacije o resursima u zajednici, mogućnostima za dobivanje podrške i ostvarivanje prava
- mjesto na kojem se može dogovoriti sljedeći korak – inicijalna, timska funkcionalna ili specijalistička procjena.

2.2. Inicijalna procjena

Obuhvaća procjenu inicijalnog stanja djetetova vještina te utvrđivanje potrebe djeteta i njegove obitelji. Rezultatima inicijalne procjene možemo:

- utvrditi stupanj djetetova razvoja, moguća odstupanja, teškoću ili rizik za teškoću
- utvrditi potrebu za dalnjim specijalističkim procjenama i/ili uključenjem u programe rane razvojne podrške
- otkloniti sumnju i roditeljsku zabrinutost za razvojni status djeteta.

Provodi se kada postoji:

- zabrinutost roditelja/skrbnika oko djetetovog razvoja
- preporuka za uključenjem u MURID programe
- potreba za mišljenjem pružatelja usluge o vrsti, trajanju i učestalosti usluge rane razvojne podrške.

Kada postoji zabrinutost oko djetetova razvoja obitelj želi provjeriti jesu li njihove brige opravdane ili se dijete razvija u skladu s očekivanjima za dob. Inicijalna procjena - probir se provodi kroz jedan susret s obitelji koji obuhvaća ispunjavanje probirnog upitnika, intervju s roditeljima/skrbnicima, interpretaciju rezultata probirnog upitnika te opservaciju djeteta u igri i u interakciji s roditeljima/skrbnicima. Nakon procjene obitelj dobiva „Stručni nalaz i mišljenje“ te se prema potrebi upućuju na uključenje u programe iz sustava rane intervencije u djetinjstvu, specijalističke procjene i/ili na daljnju dijagnostiku (npr. kod psihologa, pedijatra, subspecijalista neurologije i/ili dječje psihijatrije).

Stručna procjena je početna procjena djetetovih sposobnosti i potreba djeteta s već utvrđenim razvojnim rizikom, odstupanjem ili teškoćama u razvoju te procjena obiteljskog funkcioniranja/stanja. Na temelju dokumentacije, procjene i razgovora s roditeljima donosi se stručno mišljenje o:

- potrebi pružanja usluga (rana razvojna podrška, psihosocijalna podrška, pomoći pri uključivanje u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravka)
- primjerenoj vrsti, trajanju i učestalosti potrebne usluge
- potrebi za za dalnjim specijalističkim procjenama.

Od 2024. godine MURID provodi socijalnu uslugu stručna procjena koja se odobrava djetetu s razvojnim rizikom, odstupanjem, teškoćama u razvoju radi priznavanja prava na uslugu psihosocijalne podrške, rane razvojne podrške, pomoći pri uključivanja u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravka.

2.3. Timska funkcionalna procjena

Svjesni da sudjelovanje obitelji u procesu timske procjene pomaže da dijete i cijela obitelj imaju najbolje moguće rezultate, ova procjena uključuje opservaciju funkcioniranja djeteta u prirodnom okruženju. Roditelj/skrbnik prije dogovorenog termina prvog susreta u Centru dostavlja snimke dviju uobičajenih aktivnosti u obitelji – boravak na otvorenom i vrijeme hranjenja. Na temelju analize snimaka dobio se bolji uvid u djetetovo funkcioniranje u svakodnevnim obiteljskim rutinama što je doprinijelo kvalitetnijoj procjeni i prepoznavanju potreba djeteta i obitelji. Prvi susret obuhvaća intervju s roditeljima/skrbnicima, opservaciju djeteta u igri i interakciji s članovima obitelji, primjenu testova, ljestvica i lista za procjenu određenih vještina. Nakon održane procjene uz nalaz i mišljenje prilažu se individualizirane preporuke za poticanje djetetovog razvoja u svakodnevnim situacijama. Drugi susret obuhvaća sumiranje rezultata procjene s ciljem upoznavanja članova obitelji s rezultatima procjene, objašnjavanja pisanih preporuka te planiranja daljnjih koraka. Prema potrebi obitelj se upućuje na uključenje u programe iz sustava rane intervencije u djetinjstvu i/ili na daljnju dijagnostiku (npr. kod psihologa, pedijatra, subspecijalista neurologije i/ili dječje psihijatrije).

Timskom funkcionalnom procjenom procjenjuje se nivo djetetovog funkcioniranja u njegovom prirodnom okruženju (npr. kod kuće, u vrtiću), dobiva se bolje razumijevanje specifičnih ponašanja i vještina koje je dijete usvojilo te se definiraju područja u kojima je djetetu potrebna podrška i dodatni poticaj. Timsku funkcionalnu procjenu provode dva stručnjaka (ekspert u oblasti djetetovog funkcioniranja i logoped).

2.4. Specijalističke procjene

Usmjerene su na definiranje odstupanja i/ili utvrđivanje razine funkcioniranja djeteta, određivanje prioritetnih ciljeva rada te definiranje sljedećih koraka za obitelj. Ovisno o dobi i teškoćama djeteta koriste se različiti dijagnostički testovi, standardizirane i nestandardizirane ljestvice i liste za procjenu vještina. Specijalističke procjene uključuju:

- uvid u anamnestičke podatke i medicinsku dokumentaciju
- analizu snimaka (ovisno o procjeni)
- razgovor s roditeljima/skrbnicima
- opservaciju djeteta u igri i interakciji s članovima obitelji (u prirodnoj okolini i/ili u prostorijama Centra)
- primjenu testova, ljestvica i lista za procjenu određenih vještina
- analizu i obradu podataka
- pisani nalaz i mišljenje te preporuku
- sumiranje rezultata procjene – upoznavanje članova obitelji s rezultatima procjene te povratnu informaciju o dalnjim koracima (ovisno o procjeni).

MURID je kroz 2024. godinu pružao sljedeće specijalističke procjene:

Edukacijsko – rehabilitacijska procjena

Odnosi se na procjenu djetetovih vještina grube i fine motorike, kognitivne, komunikacijske, socio-emocionalne i adaptivne vještine (vještine samozbrinjavanja i svakodnevnog funkcioniranja). Sukladno utvrđenom stanju određuju se djetetove jake strane, prioritetna područja poticanja razvoja te potrebne razine podrške i individualizacije pristupa. Procjena je namijenjena djeci od rođenja do polaska u školu.

Logopedska procjena

Primjenom standardiziranih testova, ljestvica i lista za procjenu te opservacijom djeteta procjenjuju se (ovisno o teškoćama djeteta):

- razvoj komunikacijskih vještina djeteta
- razvoj govorno – jezičnih vještina koje se odnose na jezično razumijevanje (receptivni govor) i govorno – jezičnu produkciju (ekspresivni govor)
- socio – kognitivne vještine koje su važne za komunikaciju
- struktura, pokretljivost i funkcija artikulatora
- artikulacija (izgovor glasova)
- grafomotoričke sposobnosti
- obilježja rane pismenosti, vještine čitanja, pisanja i računanja

Ljestvice primjenjuje logoped u dijagnostičkom postupku za dobivanje detaljne i sveobuhvatne procjene jezičnih sposobnosti, a što je pak nužno za usmjeravanje prema potrebnoj terapiji te procjeni njezine učinkovitosti.

Procjena oralno – motoričkih vještina i savjetovanje

Ovom procjenom mogu se procijeniti vještine hranjenja, fonacije, rezonancije i artikulacije s aspekta oralno-motoričkog pozicioniranja. Tijekom procjene dobiva se uvid u djetetovu senzoričku osviještenost oralno-motoričkih struktura (lice, čeljust, usne, jezik, obrazi), vještine oralnog pozicioniranja (disocijacija, gradacija i usmjerenošć pokreta artikulatora) te stabilnost i mišićnu memoriju. Prilikom procjene koriste se različita TalkTools® pomagala (puhaljke, slamke, pomagala za zagrizanje i sl.).

Na temelju procjene planiraju se vježbe za poticanje te se roditelje educira za provođenje vježbi kod kuće. Savjetovanje uključuje praćenje i savjetovanje obitelji o vježbama i masažama koje se provode na temelju prethodno spomenutog TalkTools programa.

ADOS-2 procjena

Opservacijski protokol za dijagnostiku autizma, ADOS-2 je standardizirani i polustrukturirani protokol za procjenu komunikacije, socijalne interakcije, igre/maštovite uporabe materijala te ograničenih i ponavljajućih ponašanja za osobe koje su upućene na procjenu sa sumnjom na poremećaj iz spektra autizma. Namijenjen je širokom dobnom rasponu od 12 mjeseci starosti djeteta do odrasle dobi, te omogućava utvrđivanje stupnja izraženosti simptoma. Za valjan i pouzdan rezultat procjene potrebno je imati uvid u razvojni profil djeteta te je na procjenu potrebno donijeti nalaz razvojne procjene / nalaz testiranja standardiziranim psihološkim instrumentima (ne stariji od 6 mjeseci) kako bi jasno utvrdili da odstupanja u komunikaciji i socijalnoj interakciji nisu uzrokovane cjelokupnim intelektualnim ili drugim dodatnim teškoćama u razvoju.

Iako ADOS-2 predstavlja "zlatni standard" za opažajnu procjenu i dijagnostiku poremećaja iz spektra autizma, važno je napomenuti da je za uspostavljanje kliničke dijagnoze i određivanje potrebe za stručnom podrškom potrebno uključiti multidisciplinarni tim stručnjaka, prikupiti informacije o djetetu iz više izvora te imati razumijevanje razvojne perspektive promjena u kliničkoj slici poremećaja iz spektra autizma.

Procjena senzorne integracije

Kombinacijom standardiziranih i nestandardiziranih testova i upitnika ovom procjenom dobivaju se informacije o izvedbi pojedinca u taktilnoj, kinestetičkoj i vizualnoj percepciji, vestibularnoj obradi i integraciji, senzo-motoričkoj koordinaciji i različitim aspektima praksije. Strukturiranim promatranjem ponašanja i slobodne igre prikupljaju se informacije o djetetovom senzornom funkciranju, njegovoј osjetljivosti i reakciji. Procjena se provodi u specijaliziranoj i posebno opremljenoj sobi prema načelima vjerodostojnosti – Ayres Sensory Integration ASI® Fidelity Measure. Prostor sadrži sprave i igračke namijenjene poticanju senzomotoričkog razvoja djeteta i savladavanju senzoričkih iskustava.

Mjesto pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu 2024. u brojkama

Ukupno tijekom 2024. godine 78 obitelji je dobilo podršku Mjesta pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu. U nastavku je prikaz korisnika ove usluge prema spolu, dobi i mjestu prebivališta.

Tablični prikaz raspodjele korisnika po županijama:

Županija korisnika usluga	Broj korisnika 2024	Broj korisnika 2023	Promjena u odnosu na 2023.
Međimurska	52	44	18.18%
Varaždinska	15	8	87.5%
Koprivničko - križevačka	8	7	14.29%
Bjelovarsko - bilogorska	2	4	-50%
Krapinsko - zagorska	1	0	Povećanje s nule

Nakon provedenih procjena za 56 korisnika preporučeno je uključenje u program iz sustava rane intervencije u djetinjstvu, za 12 korisnika nastavak programa rane intervencije u djetinjstvu u koje su već uključeni, za 6 korisnika preporučeno je uključenje u druge oblike podrške. Za 3 korisnika preporučeno je praćenje kroz naredno razdoblje, a kod jednog korisnika identificirano je da nema zabrinutosti. Za 14 korisnika preporučena je dodatna specijalistička procjena.

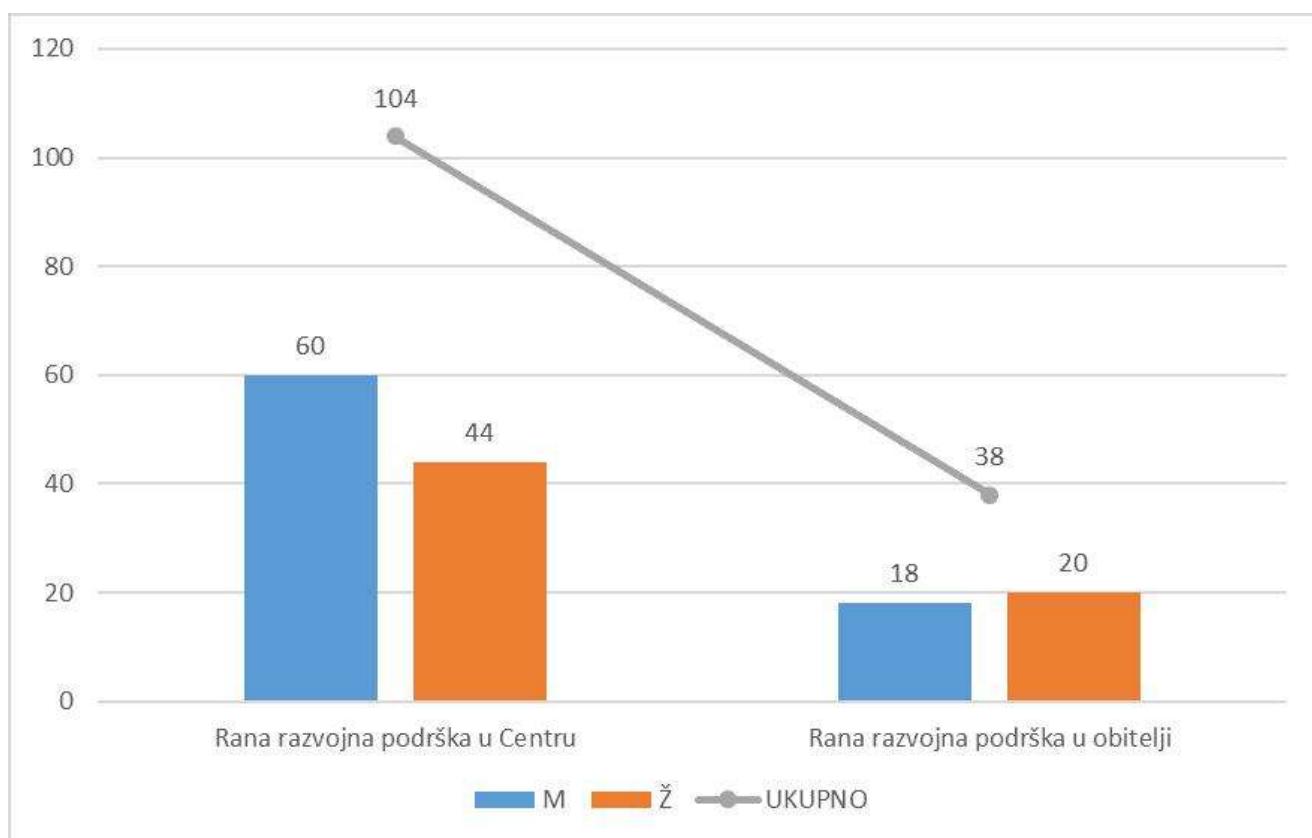
2.5. Rana razvojna podrška

Socijalna usluga rane razvojne podrške koja se pruža u MURID-u registrirana je i licencirana rješenjem Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike pa se sukladno pravilnicima i standardima pruža u dvije kronološke grupe: za djecu od rođenja do treće godine života i za djecu od treće do sedme godine života.

Uslugu pružamo na sljedeće načine: u centru, virtualno i u obitelji (do 31.7.2024.)

Ukupan broj korisnika ove usluge tijekom 2024. godine bio je 142, od čega 104 djece koja su uslugu primala u Centru i 38 koji su uslugu primali u obitelji.

Prikaz raspodjele korisnika usluge rane razvojne podrške prema načinu pružanja i spolu (ranu razvojnu podršku pružamo u obitelji i u Centru - 104 korisnika rane razvojne podrške u Centru i 38 korisnika rane razvojne podrške u obitelji)

Uveli smo novi model pružanja usluge rane razvojne podrške obiteljima, koji se provodio u domovima korisnika, Romskom obiteljskom centru Kuršanec te novoizgrađenim Centrima za djecu i obitelj u Piškorovcu, Orehovici, Paragu i Lončarevom naselju. Financiranje je osigurano iz tri izvora: Općine Mala Subotica, Uputnica nadležnog Zavoda za socijalni rad te projekta "Jednak početak svima" (aktivan do 31. ožujka 2024.). Stručni tim koji je radio s obiteljima u njihovim domovima činile su edukacijska rehabilitatorica, logopedinja, psihologinja, socijalna pedagoginja i socijalna radnica. Nažalost, zbog nedostatnih izvora financiranja, pružanje ove usluge prema navedenom modelu prekinuto je 31. srpnja 2024. godine.

2.6. Intenzivni rehabilitacijski program

Intenzivni edukacijsko-rehabilitacijski program je grupni program koji se provodi u dva intenziteta – 10-satni i 20-satni program. Oba su programa namijenjena djeci s komunikacijskim teškoćama i/ili poremećajem iz spektra autizma u dobi od 3 do 7 godina, program traje 5 sati dnevno. Intenzivni rehabilitacijski program vodi stručnjak za ranu intervenciju u djetinjstvu uz asistenta. U 2024. godini ukupno je pruženo 12 usluga intenzivnih rehabilitacijskih programa. Ciljevi provedbe intenzivnih rehabilitacijskih programa uključuju korištenje funkcionalne komunikacije i poticanje učestalosti komunikacije, usvajanje socijalnih vještina, podučavanje vještina brige o sebi (poput pranja ruku, vršenja nužde i hranjenja), poticanje i proširivanje igre, razvoj sposobnosti motoričke i vokalne imitacije, razvoj receptivnog jezika, slijedeće grupnih i individualnih uputa, poticanje senzomotornog i vizualnog razvoja, smanjenje nepoželjnih ponašanja te poticanje samostalnosti u svakodnevnim rutinama.

2.7. Trening socijalnih vještina

Trening socijalnih vještina je program grupnih radionica kroz koje se potiče razvoj socijalnih vještina, a namijenjen je djeci s teškoćama i izazovima u području socijalnih vještina, u dobi od 4 do 7 godina, odnosno za postojeće korisnike MURID-ovih usluga i u kasnijoj dobi kao oblik podrške pri uključenju u redoviti odgojni ili obrazovni sustav. Programe treninga socijalnih vještina provode stručnjaci za ranu intervenciju u djetinjstvu. Usluga se provodi jednom tjedno u trajanju od 120 minuta u direktnom radu u MURID-u.

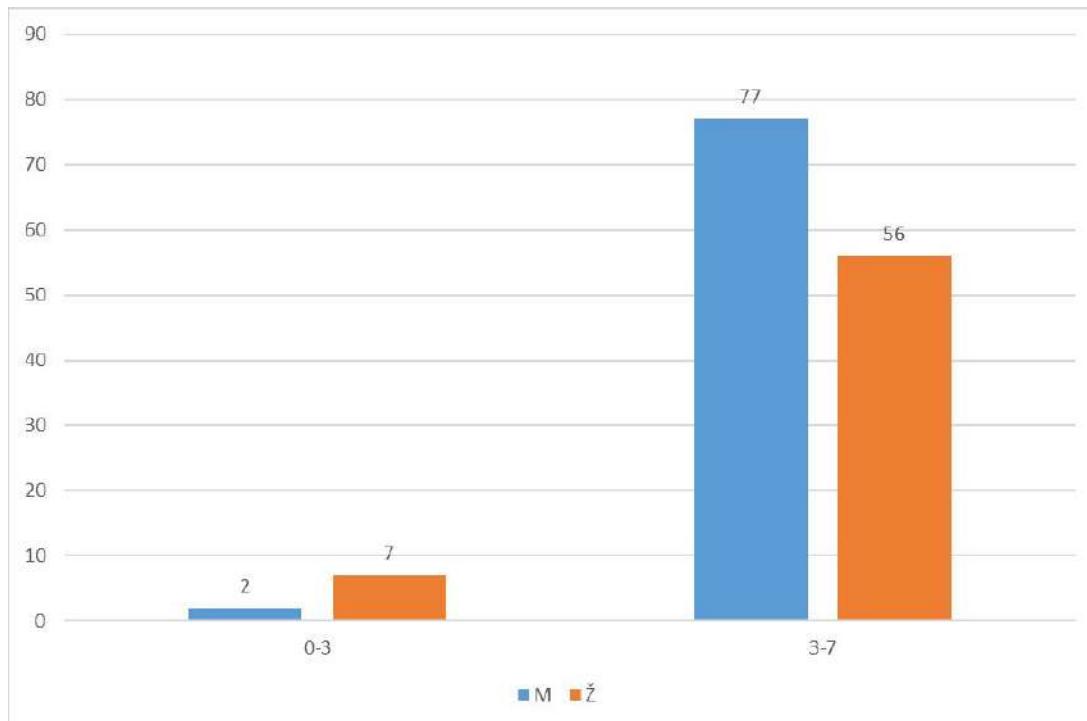
U 2024. godini pružene su 25 usluge treninga socijalnih vještina za 25 korisnika. Trening socijalnih vještina obuhvaća rad u nekoliko ključnih područja za njihov razvoj, uključujući: osnovne vještine poput imitacije, koncentracije i slijedeća uputa; iniciranje interakcije koje podrazumijeva traženje partnera za igru i predstavljanje sebe drugima; održavanje interakcije kroz suradnju, dijeljenje i zajedničko rješavanje problema; ostale vještine igre poput igranja uloga i prikladne upotrebe igračaka; jezik i komunikaciju koji obuhvaćaju postavljanje pitanja, slušanje i interpretaciju neverbalne komunikacije; poznavanje i regulaciju emocija kao što su prepoznavanje vlastitih i tuđih osjećaja te toleriranje frustracije; te ostale socijalno-komunikacijske vještine uključujući nošenje s neadekvatnim reputacijama, bullyingom i vještine teorije umu.

2.8. Podrška igrom

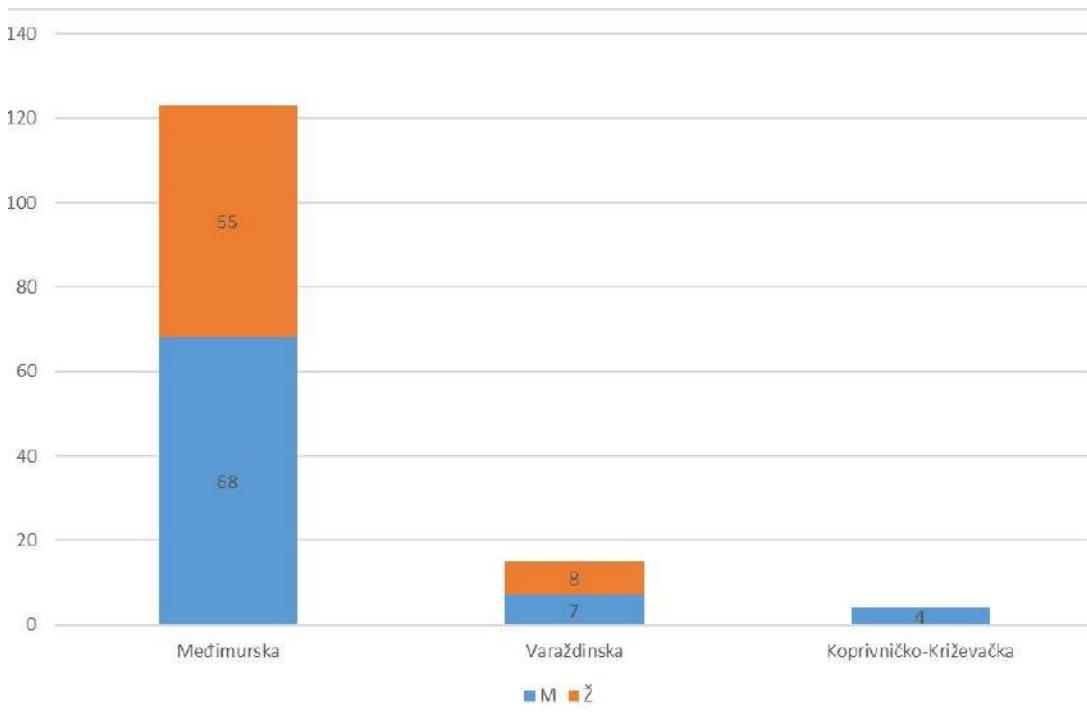
Program „Podrška igrom“ osmišljen je kao grupni oblik rane razvojne podrške za djecu od 3 do 5 godine života koja žive u socijalno rizičnim uvjetima uslijed kojih postaje zaostajanje u cijelokupnom razvoju s posebnim naglaskom na teškoće u jezično-govornom području. Cilj ovog programa je stvarati poticajno okruženje za razvoj socijalne komunikacije, grube i fine motorike, socioemocionalni razvoj te razvoj kognicije i vještina svakodnevnog života s ciljem izjednačavanja mogućnosti za ravnopravnu socijalnu inkluziju u redovne predškolske i školske ustanove. Kroz program radi se na poboljšanju roditeljskih kompetencija, osvještavanju važnosti poticanja razvoja djece, korištenje nenasilnih metoda rješavanja sukoba te nužnosti češćeg korištenja hrvatskoj jeziku u slučaju kada su djeca iz obitelji romske nacionalnosti. Usluga se počela pružati od 1. 9. 2024., a do kraja 2024. godine ukupno su pružene 32 usluge za 32 korisnika.

2.9. Vizualizacija podataka redovne djelatnosti

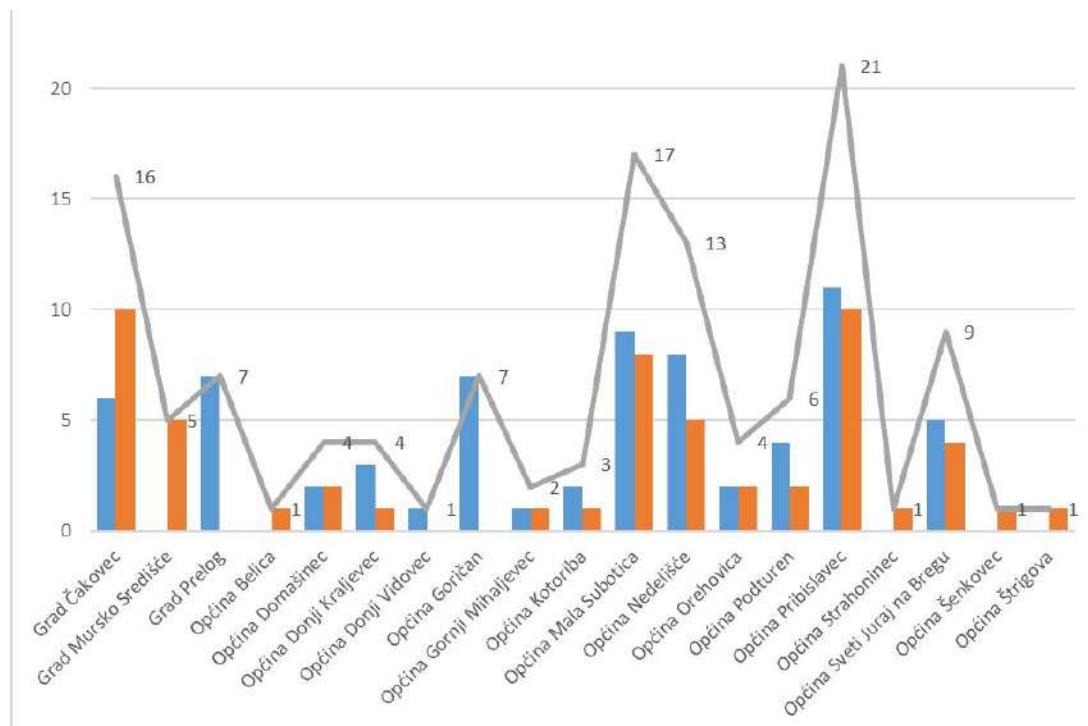
Razrada korisnika po starosti i spolu (ukupno 9 korisnika 0-3 i 133 korisnika 3-7 u 2024.)

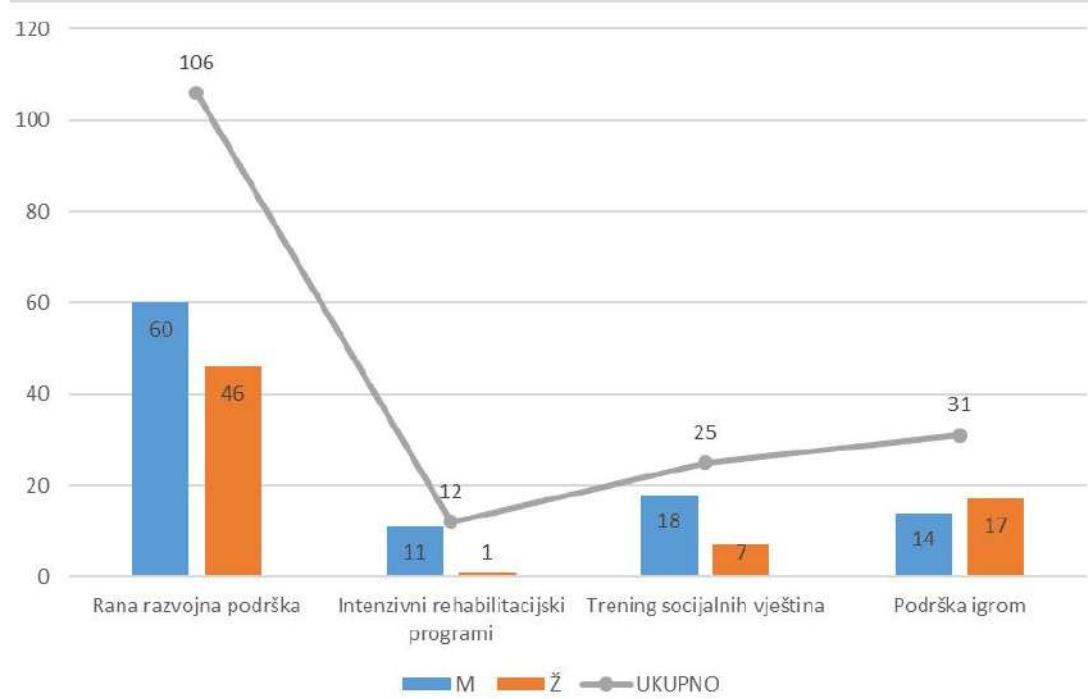
Razrada korisnika prema spolu i županiji (ukupno 142 korisnika u 2024.)

Razrada korisnika Međimurske županije po mjestu prebivališta (ukupno 123 korisnika iz Međimurske županije u 2024.)

Razrada pruženih usluga po spolu (ukupno je pruženo 174 usluga, od toga 106 usluge rane razvojne podrške, 12 usluga intenzivnog rehabilitacijskog programa, 25 usluga treninga socijalnih vještina i 31 usluga programa Podrška igrom u 2024. – 20% korisnika koristilo je kombinaciju 3 vrste usluga)

3. Projekti

3.1. Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

Trajanje projekta: 1. 6. 2019. - 1. 6. 2023. (produljenje do 31. 3. 2025.)

Vrijednost projekta: 2.589.077,77 €

Odobreni iznos: 1.988.536,30 €

Izvor financiranja projekta: Europski strukturni i investicijski fondovi, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Nositelj projekta: Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

Projektni partneri: Međimurska županija, Općina Pribislavec

Opis projektnih aktivnosti:

Glavna aktivnost projekta je izgradnja Centra MURID u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Ovaj centar će biti jedinstveno mjesto za roditelje zabrinute za razvoj svoje djece. Centar MURID će djelovati kao regionalni centar za procjenu, dijagnostiku i provedbu integriranih programa rane intervencije. Također će služiti kao edukacijski centar za stručnjake u ovom području. Prostorni kapaciteti Centra su povećani s 350m² na 1600m². Unutar Centra će biti 55 funkcionalnih jedinica koje će moći koristiti 250 individualnih i 100 grupnih korisnika. Kroz aktivnosti Centra provodit će se integrirani programi u Međimurskoj županiji i regiji, s naglaskom na individualizirane usluge. Centar će objediniti sustave zdravstva, socijalne skrbi, obrazovanja i nevladinog sektora kako bi se olakšalo roditeljima. Tijekom 2021. godine prikupljana je dokumentacija, javnost je informirana o projektu, a sredstva su se prikupljala kampanjom „Za prvi 1000 dana djetinjstva“. Kampanja je nastavljena i proširena tijekom 2022. godine, kada je i započela gradnja Centra. Gradnja je završena u rujnu 2023., a u listopadu je obavljen tehnički pregled i dobivena je dozvola za rad. U studenom 2023. godine preseljeno je u novi prostor koji su zaposlenice i volonteri uredili. Godina 2024. je prva godina rada u novom Centru, a aktivnosti se provode prema planu uz fokus na kvalitetu usluge. Zatraženo je produljenje trajanja projekta radi finalizacije financija, što ne utječe na pružanje usluga rane intervencije.

3.2. Rana intervencija dostupna svima

Trajanje projekta: 1. 6. 2023. - 31. 5. 2026.

Vrijednost projekta: 25.000,00 EUR

Izvor financiranja projekta: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Nositelj projekta: Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

Projektni partner: Zavod za socijalni rad, područni ured Čakovec

Opis projektnih aktivnosti:

Ugovor je sklopljen temeljem trogodišnjeg programa Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge za razdoblje 2020.-2023. i za razdoblje 2023.-2026., a aktivnosti koje se provode putem programa su pružanje usluga rane razvojne podrške, treninga socijalnih vještina, pomoći pri uključenju u redoviti odgojni i obrazovni sustav (integracija) i evaluacija programa. U provedbu je uključeno 7 zaposlenika MURID-a.

3.3. Prikaz ugovorenih projekata u 2024. godini

Naziv projekta	Financijer	Odobreni iznos
Opremanje senzorne dvorane	Eko Međimurje d.d.	800,00€
Opremanje senzorne dvorane	Ljekarne Čakovec	750,00€
PECS za MURID	Grad Čakovec	1.000,00€
TalkTools edukacija i setovi	Grad Mursko Središće	729,97€
TalkTools edukacija i setovi	Općina Štrigova	400,00€
TalkTools edukacija i setovi	Općina Selnica	450,00€
TalkTools edukacija i setovi	Općina Sveti Juraj na Bregu	400,00€
Mjesec igre i učenja u MURID-u	Općina Pribislavec	1.000,00€
Veselo igralište za MURID djecu	RTL pomaže djeci	25.000,00€
Ranom razvojnom podrškom ulažemo u budućnost Grada Čakovca	Grad Čakovec	8.000,00€
Pružanje usluge intenzivnog rehabilitacijskog rada za djecu s poremećajem iz spektra autizma	Podravka d.d.	2.900,00€

4. Izdvojena tema:

Treći međunarodni MURID kongres: „Jedna obitelj, jedan plan – međusektorska suradnja kao ključ rane intervencije u djetinjstvu“

Jedna obitelj, jedan plan

program kongresa

RASPORED 1, DAN

9:30-10:00	Doček, prijava
10:00-10:10	Uvodna riječ voditelja
10:10-10:30	Glas roditelja, V. Grgić
10:30-11:00	Pozdravne riječi
11:00-12:00	PLENARNO PREDAVANJE - Road Map for Developing Sustainable and Inclusive Early Childhood Intervention Systems* A. Serrano, EURLYAID
12:00-13:00	Ručak
13:00-14:00	PLENARNO PREDAVANJE - Integrating Early Childhood Intervention in Georgia: Experiences and Insights* N. Tsintsadze, Child Development Institute <i>Illa State University</i>
14:00-14:15	Pauza
14:15-14:45	Rana intervencija u djetinjstvu u Republici Hrvatskoj - izazovi i dileme M. Šimanić, M.Jubibić, HURID
14:45-15:15	Model pilotiranja sveobuhvatne, pristupačne i kvalitetne usluge rane intervencije u djetinjstvu u Međimurskoj županiji - iskustva i spoznaje B.Ivković, UNICEF RH; S.Pucko, MURID
15:15-15:30	Pauza
15:30-17:00	PANEL: Nacionalni strateški plan za ranu intervenciju u djetinjstvu - gdje smo i kamo idemo. Panel u sklopu provedbe projekta Tehničke podrške UNICEF-a i Ministarstva zdravstva u razvoju i napredovanju strateške politike za ranu intervenciju u djetinjstvu. Učešće: Akademija za

*predavanje na jeziku kojim je napisan nastavak
KONGRESNO DRUŽENJE: 19:30-22:00, Gradska kavana Čačak

program kongresa

RASBØRED 2 DAN

8:30-9:00	Doček, prijava
9:00-10:00	PLENARNO PREDAVANJE - Razvoj Modela porodično orijentisane rane intervencije uz ilustraciju prakse na jednoj lokaciji u Srbiji ¹ <i>S. Ilić, S.Petrović, J.Petković, PORI tim Niš</i>
10:00-10:30	Holistički pristup od procjene do intervencije: primjer Nastavno kliničkog centra, <i>I.Jandroković, M. Ognjenović, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu</i>
10:30-10:45	Pauza
10:45-11:15	Otvjetni usmjereni pristup i suradnja u zdravstvu, <i>D. Đelžmar, Specijalna bolnica za ortopediju i rehabilitaciju "Martin Horvat" Rovinj</i>
11:15-11:45	Usluga rane razvojne podrške u sustavu socijalne skrbi, <i>T.Petrović, M.Marović, Centar za pružanje usluga u zajednici Mali dom</i>
11:45-12:15	Dječji vrtić - važan dijonik sustava rane intervencije u djetinjstvu, <i>K. Ljubić, M. Štefanc Herak, Dječji vrtić Zvrek</i>
12:15-13:15	Ručak
13:15-13:45	Predstavljanje postera
13:45-15:15	PANEL Medusektorska suradnja u praksi - kako doći do jednoga plana za jednu obitelj - akcijski plan Ponut u sklopu predavačke platforme finansirane područje UNICEF-a i Ministarstvo zdravstva i sporta. Nacionalnog strateškog plana rane intervencije u djetinjstvu i razvoju. Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog strateškog plana rane intervencije u djetinjstvu
15:15-15:45	Zavрšne riječi i zahvalnice konгрresa.

Kongres o ranoj intervenciji u djetinjstvu održao se 11. i 12. listopada 2024. u novom Centru za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID. Kongres je ponudio mogućnost sudjelovanja uživo i online, čime je omogućen širok doseg sudionika. Glavni cilj ovog značajnog skupa bio je okupiti na jednom mjestu roditelje, donositelje odluka, praktičare različitih struka iz svih relevantnih sektora. Zajednička vizija koja je vodila kongres bila je važnost stvaranja integriranog i koordiniranog pristupa ranoj intervenciji u djetinjstvu. Vjerujemo da je ovaj multidisciplinarni pristup ključan za osiguravanje najbolje moguće podrške djeci i njihovim obiteljima.

Organizator:

- Centar za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID

Suorganizatori:

- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
- Hrvatska udruga za ranu intervenciju u djetinjstvu (HURID)

Pokrovitelji:

- Ured UNICEF-a za Hrvatsku
- Međimurska županija

Partneri:

- Dom zdravlja Čakovec
- Županijska bolnica Čakovec
- Udruga odgojitelja Međimurske županije Krijesnice
- Udruga za sindrom Down Međimurske županije
- Centar za pružanje usluga u zajednici Mali dom
- Hrvatska zajednica za sindrom Down

Medijski pokrovitelj:

- eMeđimurje

Po završetku kongresa provedena je evaluacija kako bi se prikupila povratna informacija sudionika. Analiza rezultata evaluacije poslužit će za unaprjeđenje budućih događanja i daljnji razvoj područja rane intervencije u djetinjstvu.

ZAKLJUČCI
trećeg međunarodnog kongresa
Centra za ranu intervenciju u djetinjstvu MURID
„Jedna obitelj, jedan plan –
međusektorska suradnja kao ključ rane intervencije u djetinjstvu“
11. i 12. listopada 2024. godine, Pribislavec

Kongres „Jedna obitelj, jedan plan – međusektorska suradnja kao ključ rane intervencije u djetinjstvu“ okupio je uživo i online 180 sudionika iz Hrvatske i drugih europskih zemalja. Sudionici kongresa bili su stručnjaci iz sustava zdravstva, socijalne skrbi, predškolskog odgoja, civilnog društva te roditelji pojedinačno kao i predstavnici roditeljskih udruga.

Predsjednica EURLYAID-a, Europske organizacije za ranu intervenciju u djetinjstvu, gđa Ana Maria Serrano, u plenarnom izlaganju sumirala je suvremenu definiciju i principe rada u ranoj intervenciji u djetinjstvu te prikazala ključne strateške korake koje treba poduzeti kako bi se stvorio nacionalni sustav rane intervencije u djetinjstvu. Sukladno najnovijim spoznajama nužna je transformacija – od sustava koji je usmjeren na usluge prema sustavu koji je usmjeren na skrb o obitelji.

U Hrvatskoj je prioritetno definirati odgovornosti i nadležnosti pojedinog sustava te zakonski utečmijiti obvezu međusektorske suradnje.

Nužno je usuglasiti definiciju rane intervencije u djetinjstvu, terminologiju te pristup i principe prema kojima će djelovati sektori i pružatelji podrške. Neophodno je također, ujednačiti standarde kompetencija i status stručnjaka koji djeluju u transdisciplinarnim timovima.

Roditelje treba promatrati kao ravnopravne partnere i donositelje odluka u procesima rane intervencije u djetinjstvu jer oni imaju najveći utjecaj na razvoj djeteta i podržavaju njegov razvoj kroz svakodnevne interakcije, stoga je nužno intervenirati na tri razine:

- roditeljskim obrascima interakcije s djecom
- podučavanju i podršci djetetu u funkciranju u prirodnom okruženju
- osnaživanju obitelji, smanjenju stresa i jačanju resursa podrške

Kako bi se stvorio nacionalni sustav rane intervencije u djetinjstvu potrebno je:

1. jasno definirati konceptualni okvir i nacionalni standard rane intervencije u djetinjstvu
2. razvijati dostupnost raznolikih interdisciplinarnih oblika podrške
3. započeti razvijati sustav analizom postojećih resursa
4. identificirati dionike i osnovati službenu radnu skupinu za izradu plana
5. definirati specifičnu ulogu i financijsku odgovornost svakog dionika
6. definirati strukturu sustava i osigurati koordinaciju
7. izraditi plan rada timova za ranu intervenciju u djetinjstvu
8. definirati kriterije za uključenje te osigurati učinkoviti probir, dijagnostiku i upućivanje u što raniju podršku
9. definirati standarde kvalifikacija stručnjaka za ranu intervenciju u djetinjstvu te osigurati stručnu podršku stručnjacima
10. definirati standarde kvalitete podrške i sustav nadzora

Zaključak je kongresa da u Republici Hrvatskoj nema sustava rane intervencije u djetinjstvu, ali postoje brojne uspješne prakse i pojedinci koji nisu adekvatno povezani te je nužna hitna koordinirana međusektorska integracija usluga i vrsti podrške s ciljem povezivanja u cjelovitu skrb o obitelji koja treba funkcionirati kontinuirano po modelu 24/7/365. Nepovezanost sektora izaziva dodatni stres roditeljima, rasipa postojeće kapacitete i resurse te smanjuje svrhu i učinak pojedinačnih usluga.

U Hrvatskoj nedostaje jasno definirani individualni plan rane intervencije u djetinjstvu za svaku obitelj što onemogućava osiguravanje cjelovite skrbi te se zbog toga ne mogu jasno uključiti svi potrebni dionici niti postići ciljevi koje roditelji žele. Nužno je da svaka ustanova kreira svoj plan aktivnosti suradnje s drugim ustanovama i stručnjacima te definira s kojim ciljem i u kojem trenutku je potrebna suradnja.

Državna, regionalna i lokalna administracija još uvijek funkcioniraju gotovo isključivo u svojim područjima te se uvođenjem novih usluga izdvojenih u jednom sektoru još više udaljavaju od integrirane skrbi za obitelj. Roditelji su prisiljeni biti voditelji vlastitog slučaja u trenutku kada ni sami ne uspijevaju dobiti podršku koju trebaju. Manjak šire međusektorske podrške prisiljava obitelji da se okreću jedne drugima kao i najbližim pružateljima usluga, što nosi rizik getoizacije i rizik za širenje i razvoj usluga koje nisu nužno evaluirane, učinkovite i potrebne, a crpe resurse roditelja ili su dodatni trošak za sustav. Nužno je na nacionalnoj razini definirati područja, intenzitet i ciljeve suradnje uz obavezno definiranje protokola suradnje na lokalnoj razini te definiranje vremenskih, ljudskih i financijskih resursa potrebnih za obavljanje tih aktivnosti.

Dio trenutačnih reformi u sustavu zdravstva i socijalne skrbi otvara prostor za izgradnju sustava i jačanje postojećih usluga rane intervencije u djetinjstvu, stoga je nužno definirati vrijeme i financijsku podršku za transformaciju iz sustava usluga ka sustavu skrbi usmjerene prema obitelji.

Utvrđeno je da postoje političari i djelatnici javne uprave koji su svjesni važnosti stvaranja sustava rane intervencije u djetinjstvu. Potrebno je dodatno ih senzibilizirati i educirati kako bi prepoznali da rana intervencija u djetinjstvu nije humanitarni prolazni problem već realitet i kontinuirana obveza cijelog društva koje prepoznavanjem i ulaganjem u sustav rane intervencije u djetinjstvu dugoročno prevenira dodatne teškoće kod djece, dodatne posljedice po mentalno i fizičko zdravlje obitelji te dodatna i znatno veća finansijska ulaganja u kasnijim životnim periodima djece s razvojnim i socijalnim rizikom.

Sudionici kongresa istaknuli su da se osjetilo uvažavanje i ravноправност stručnjaka i roditelja te je ovim modelom organizacije kongresa stvoren temelj prema stvaranju obitelji usmjerjenog pristupa u Republici Hrvatskoj.

Najvažniji zaključak kongresa je da je nužno hitno okupljanje donositelja odluka, praktičara i roditelja kako bi se što prije krenuo stvarati nacionalni sustav rane intervencije.

„Put je otvoren, cilj daleko, ali važno je krenuti i nastaviti razgovarati na tom putu.“

(citat sudionika kongresa iz evaluacijskog upitnika)

5. Promotivne aktivnosti

U 2024. godini MURID je povećao online i offline promotivne aktivnosti.

5.1. Festival medvjedića

Prije odlaska na ljetni godišnji odmor smo sudjelovali na Porcijunkulovu u Čakovcu od 1. do 5. kolovoza. Naš festival medvjedića ove je godine okupio 12 volontera koji su uložili 106 volonterskih sati kako bi što više djece ugrabilo svog omiljenog plišanca. U bazenu su naravno uživali i mali i veliki. Tijekom Festivala medvjedića dali smo intervju za više različitih medija. Donacijama građana i posjetitelja manifestacije prikupljen je dio iznosa za izgradnju igrališta.

5.2. Aukcija plišanaca

Na "konferenciji Plišanaca" je odlučeno da ove godine uoči Porcijunkulovo od 22. do 26. 7. će se održati online aukcija. Sav prihod bit će namijenjen za opremanje dječjeg igrališta u Centru MURID.

5.3. Fotkanje s Djedicom

Omiljena aktivnost krajem svake godine je Fotkanje s Djedicom! Ove smo godine uspostavili suradnju s novim ugostiteljskim objektom u centru Čakovca - Mela Bistro & Bakery. Suradnja je uključivala uređenje prostora, fotkanje s Djedicom, te prilagođenu ponudu slastica i pića od čije prodaje dio ide za donaciju MURID-u. Nažalost događaj je odgođen zbog napada u Osnovnoj školi Prečko u Zagrebu radi kojeg je u cijeloj Hrvatskoj planirana subota za događaj proglašena Danom žalosti.

5.4. Promocija donatorskih prilika

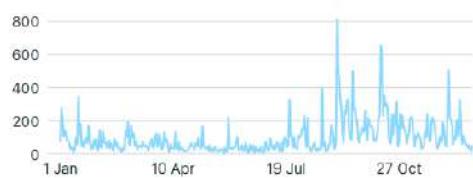
U zadnjem kvartalu godine krenuli smo s plaćenom promocijom donatorskih prilika na društvenim mrežama, usmjeravajući se na akciju oslikavanja trafostanice. Upravo je ova konkretna prilika doprinijela značajnom povećanju dosega naših komunikacija i podizanju svjesnosti o našim donatorskim prilikama u širem kontekstu.

5.5. Analiza društvenih mreža

Društvene mreže koje MURID koristi za povećanje vidljivosti i komunikaciju s ciljanim publikama su Facebook, Instagram i LinkedIn. Sredinom godine u MURID-u je zaposlen voditelj marketinga te se krenulo sa svakodnevnim objavama na društvenim mrežama. Rezultati su godišnjeg izvještaja vidljivi na sljedećim grafovima:

Visits

35.9K ↑ 68%

(Grafikon 1. Broj posjeta MURID-ove Facebook i Instagram stranice)

Views

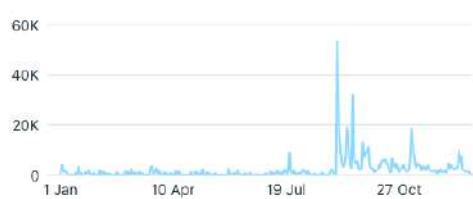
560.6K

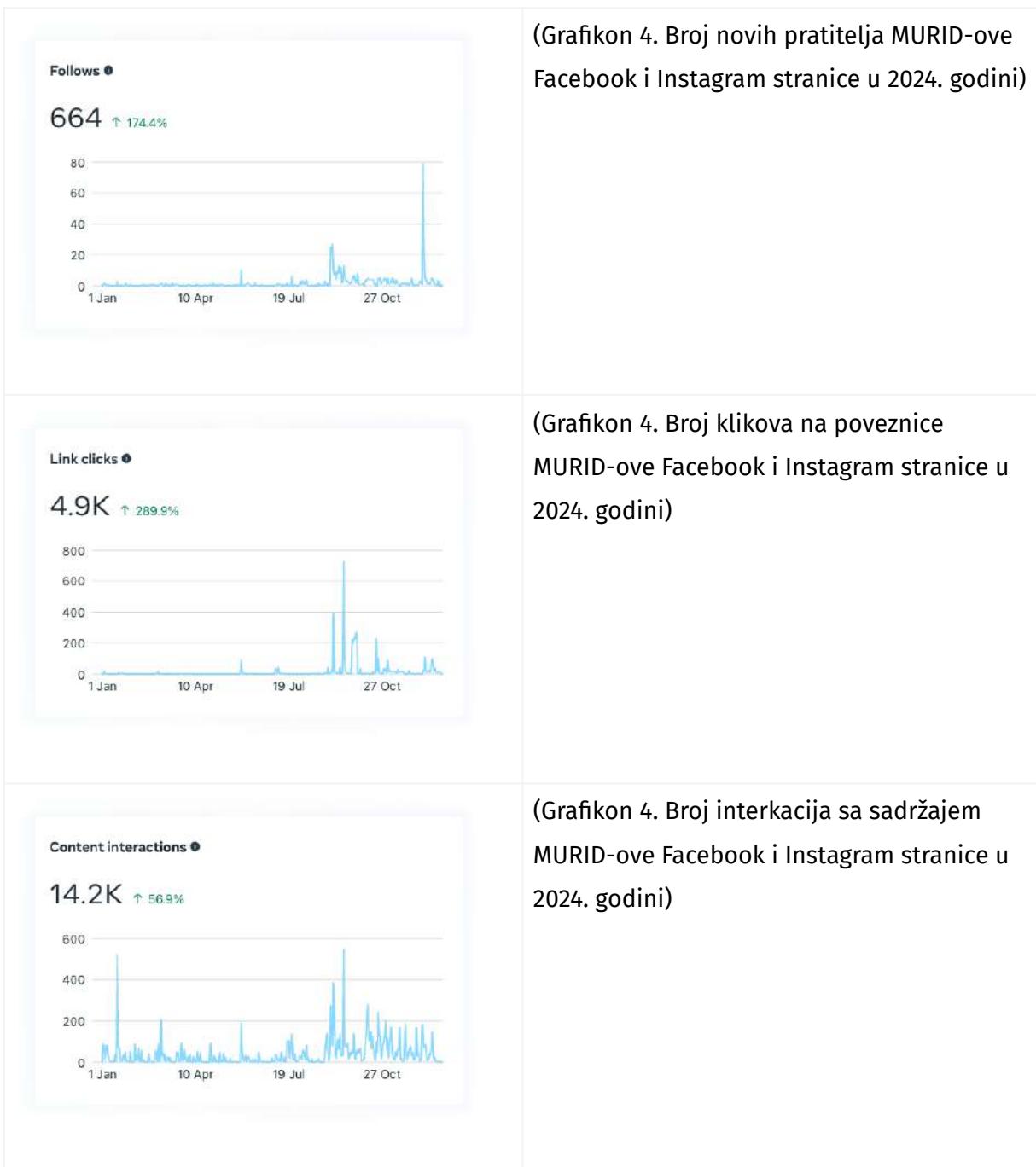
(Grafikon 2. Broj posjeta MURID-ove Facebook i Instagram stranice)

Reach

331.1K ↑ 479.5%

(Grafikon 3. Broj dosega sadržaja MURID-ove Facebook i Instagram stranice)

Audience

Demographics

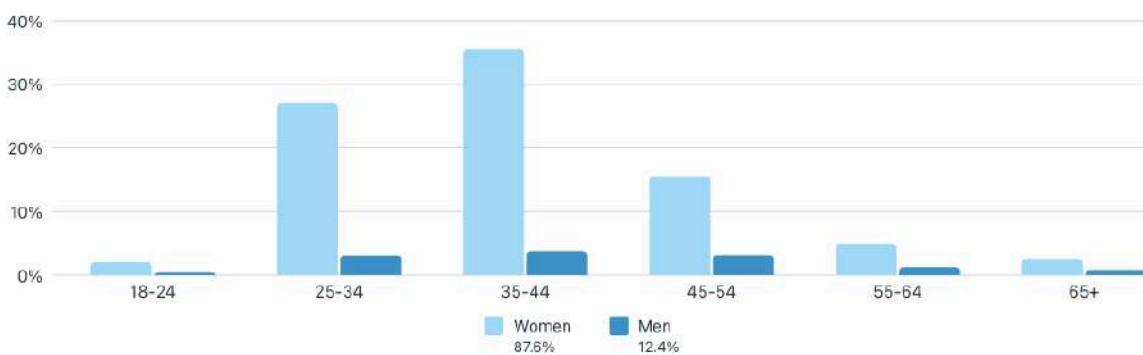
Trends Segments Potential audience

Followers •

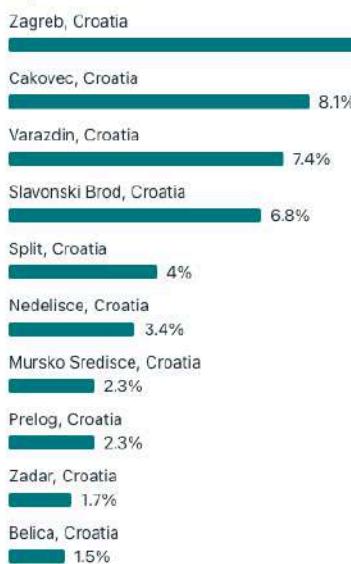
Lifetime

6,268

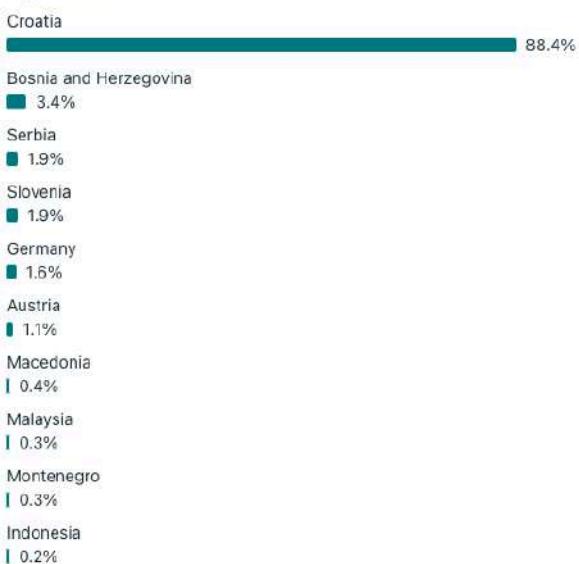
Age & gender •

Top towns/cities

Top countries

Analiza pokazuje značajan rast broja pratitelja i njihove aktivnosti kada smo počeli sa svakodnevnim objavama. Najbolje rezultate smo postigli tijekom MURID kongresa, kada smo

kombinirali različite komunikacijske kanale koji su usmjeravali publiku na društvene mreže. Naši pratitelji su uglavnom žene između 25 i 45 godina, najčešće iz Zagreba, Čakovca i Varaždina. Video format Reels se pokazao kao najučinkovitiji u dosezanju publike i poticanju interakcije.

Slika 1: Najpopularniji sadržaj na Facebooku.

6. Volontiranje

Volonterske programe u MURID-u dijelimo na tri vrste:

- Volontiranje u direktnom radu,
- Volontiranje u promotivnim aktivnostima,
- Volontiranje u programu Pripovjedač/ica priča za laku noć.

Volontiranje u direktnom radu

Volontiranje u direktnom radu označava volontiranje u grupnim programima koje provodimo. Najčešće je to volontiranje u programu Trening socijalnih vještina, no ponekad i volontiranje u intenzivnom rehabilitacijskom programu te u programu Podrška igrom. Trening socijalnih vještina traje 2 sata za svaku grupu. Volonteri su pomoć voditeljici grupe i dobivaju jasne upute što, kako i kada moraju raditi. Intenzivni rehabilitacijski program traje 5 sati, a volonteri u ovom slučaju najčešće zamjenjuju asistenta te slijede upute stručnjaka za ranu intervenciju u djetinjstvu koji vodi grupicu. Program „Podrška igrom“ osmišljen je kao grupni oblik rane razvojne podrške za djecu od 3 do 5 godine života koja žive u socijalno rizičnim uvjetima uslijed kojih postaje zaostajanje u cijelokupnom razvoju s posebnim naglaskom na teškoće u jezično-govornom području. U ovim je volonterskim programima tijekom 2024. godine sudjelovalo 15 volonterki koje su ostvarile 182 volonterski sati.

Volontiranje u promotivnim aktivnostima

Promotivne aktivnosti obuhvaćaju skup aktivnosti koje organiziramo s ciljem promocije MURID-a, osvještavanja zajednice o važnosti rane razvojne podrške i drugih usluga iz sustava rane intervencije u djetinjstvu, senzibilizacije javnosti za obitelji djece s teškoćama u razvoju i prikupljanja dodatnih prihoda. U 2024. godinu organizirali smo dvije takve aktivnosti - Festival medvjedića (Porcijunkulovo) i MURID kongres. U ovom je volonterskom programu tijekom 2024. godine sudjelovalo 17 volonterki koje su ostvarile 160 volonterski sati.

Volonterski program Pripovjedač/ica priča za laku noć – Tete i striček pričalice

Volonterski program Pripovjedač/ica priča za laku noć, ili kako ga mi ovdje dijalektalno nazivamo Tete i striček pričalice, MURID provodi kao partner Udruge Portić iz Rijeke. U 2024. godini je ukupno 12 volontera ostvarilo 73 volonterska sata pričajući priče za laku noć djeci na odjelu pedijatrije Županijske bolnice Čakovec. Program provodimo od 2018. godine te smo imali pauzu od 3 godine imali kada, zbog pandemije virusa Covid-19, nismo mogli provoditi program u izvornom obliku. No i tada smo pokušali na neke druge načine doprijeti do djece i omogućiti im slušanje priče za laku noć. Tijekom 2023. ponovno smo bezbrižno odlazili na odjel gotovo svaku večer tijekom 3 ciklusa.

Krajem godine je provedena digitalizacija i automatizacija poslovanja kroz izrađenu aplikaciju za evidenciju volonterskih sati.

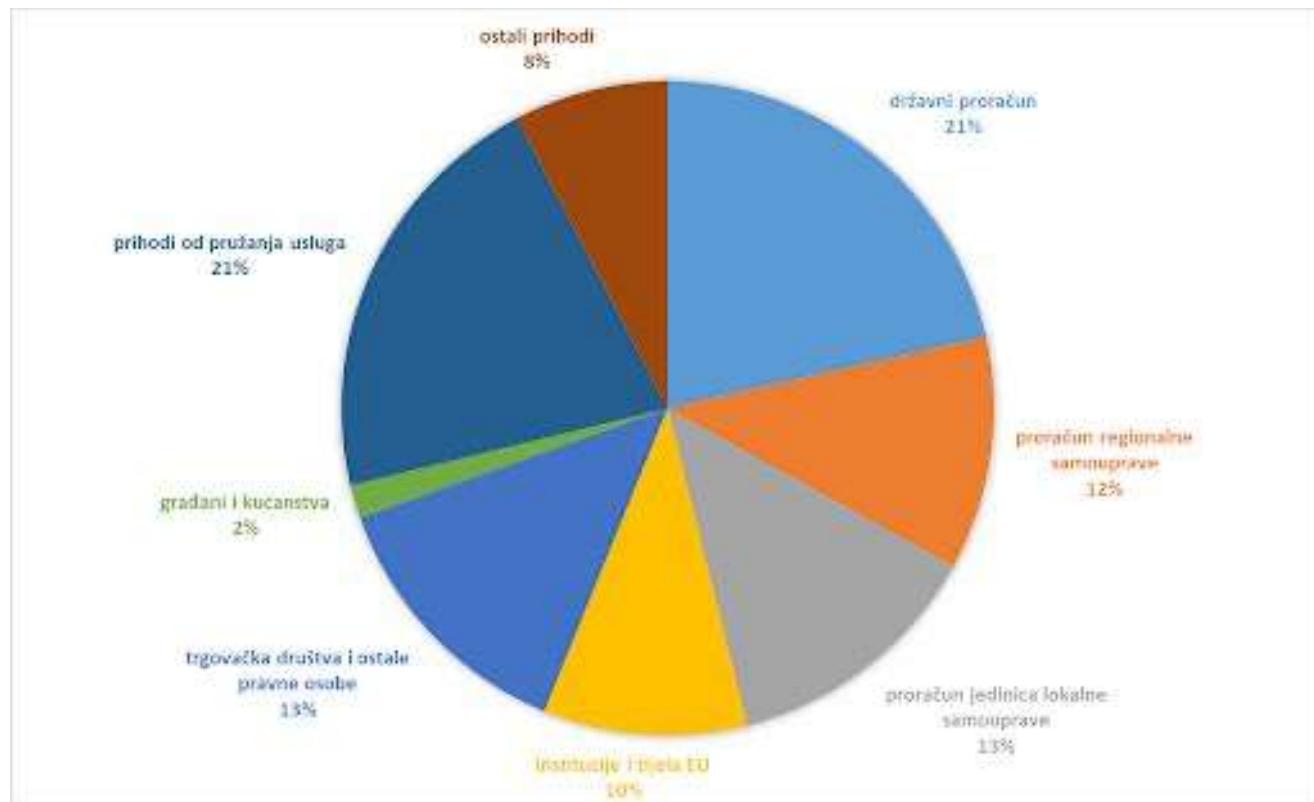
6.1. Volontiranje u brojkama

Ukupan broj volontera u 2024. godini: 54

Ukupan broj volonterskih sati: 584

7. Izvori financiranja u 2024. godini

Ukupni prihodi u 2024. godini iznosili su 408.074,05 EUR.

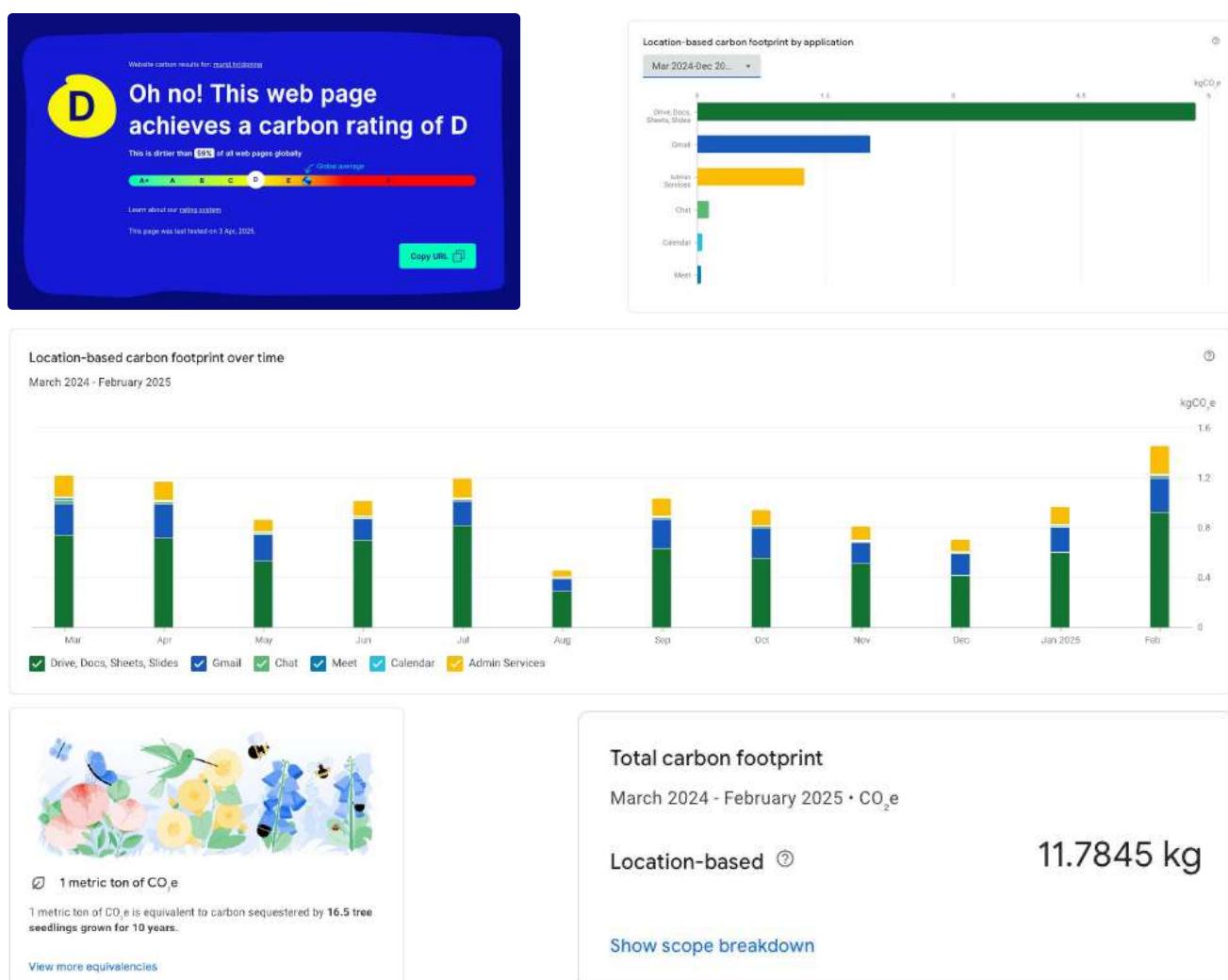

8. Izvještaj o održivosti

MURID je, vođen suvremenim upravljačkim praksama u 2024. godini, proveo analizu održivosti poslovanja s ciljem stvaranja temelja za unapređenje procesa održivosti. Ovaj izvještaj predstavlja rezultate analize i smjernice za buduće djelovanje. Metodološki je za potrebe analize korišten prilagođeni upitnik HRIO (Hrvatski indeks održivosti). HRIO predstavlja metodologiju kojom se ocjenjuje primjena poslovnih praksi poduzeća koja integrira principe održivosti u sustav donošenja odluka i postupanja. Ovim pristupom, dobri poslovni rezultati prestaju biti jedino mjerilo za vrednovanje uspješnosti poduzeća. Prema njemu uspješno poduzeće je ono koje ujednačeno vodi računa o svom ekonomskom, društvenom i okolišnom utjecaju. HRIO je usklađen s najnovijim europskim direktivama i standardima, globalnim rejtinzima i ciljevima održivog razvoja. Ova metodologija omogućava poduzećima da ocijene vlastite prakse te pokrenu transformaciju prema održivosti.

Dodatno smo proveli analizu digitalnog otiska:

1. Web stranica: Prema testu na platformi websitecarbon.com, krajem 2024. godine naša web stranica ima ocjenu D - s 0,61 g CO₂ koji se proizvodi prilikom svakog posjeta stranici.
2. Digitalno poslovanje: Veći dio poslovanja provodimo na Google Workspace alatima, čime smo značajno smanjili ugljični otisak. Detaljna analiza učinka ove prakse slijedi u nastavku izvještaja.

Veliko HVALA svim djelatnicama, volonterkama i volonterima, vanjskim suradnicima, podržavateljima, financijerima i donatorima na uspješnoj suradnji u 2024. godini.

Hvala ti!